

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **H.**, so sídlom v P., IČO: X., zastúpenej E., so sídlom v B., proti žalovanému **A.**, bývajúcemu vo V., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného V., so sídlom v B., **o zaplatenie 701,11 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3 C 151/2013, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 10. decembra 2014 sp. zn. 14 Co 117/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Kežmarok rozsudkom zo 17. septembra 2013 č.k. 3 C 151/2013-29 v spojení s uznesením zo 17. septembra 2013 č.k. 3 C 151/2013-46 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 701,11 Eur, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od zaplatenia vo výške 133,32 Eur, úrok z omeškania 0,024% denne zo sumy 695,86 Eur od 17. apríla 2013 do zaplatenia a v časti istiny o 11,61 Eur so súhlasom žalovaného konanie zastavil. Trovy žalobkyni nepriznal a žalovanému povolil splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach po 10 Eur počnúc novembrom 2013 až do úplného vyrovnania pod stratou výhody splátok pri nezaplatení, čo i len jednej splátky. Výrok rozsudku, ktorým úspešnej žalobkyni nepriznal trovy konania odôvodnil aplikáciou § 150 O.s.p. Poukázal na mimoriadne obtiažnu situáciu žalovaného ako aj jeho rodiny, keď žalovaný ako aj jeho manželka nepracujú a starajú sa o tri maloleté deti. Ďalej zdôraznil, že žalovaný žalobný nárok uznal a nezaplatenie dôvodil len sociálnou tiesňou.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobkyne proti výroku o náhrade trov konania uznesením z 10. decembra 2014 sp. zn. 14 Co 117/2014 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti. Účastníkom a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Tak rozhodol, keď vychádzajúc z právneho rozboru § 150 ods. 1, 2 O.s.p. dospel k záveru (zhodne s názorom súdu prvého stupňa) o dôvodnosti aplikácie tohto zmierňujúceho inštitútu v danej veci. Aj podľa odvolacieho súdu dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú v nepriaznivej finančnej situácii žalovaného popísané v dôvodoch rozhodnutia súdu prvého stupňa. Zároveň zdôraznil, že v danej veci ide o drobný spor, keď uplatnené trovy konania 184,22 Eur sú neprimerané voči pohľadávke. Poukázal na prístup Európskej únie v otázkach „bagateľných sporov“, najmä na čl. 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktoré umožňuje súdu alebo tribunálu neprisúdiť úspešnej strane trovy konania, ktoré sú neprimerané voči pohľadávke (po schválení). Mal za to, že práve atribúty „bagateľných“ vecí sú tým dôležitým ukazovateľom, ktorý oprávňuje aplikáciu uvedeného zmierňujúceho ustanovenia. Úspešnému žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi s poukazom na § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p. náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a za dovolací dôvod považovala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Podľa jej názoru postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť pred súdom konať, pretože ju v napadnutom uznesení sankcionuje za to, že využila právo na súdnu ochranu. Zdôraznila, že využitiu moderačného práva súdu je podmienené existenciou skutkového stavu, ktorý oprávňuje toto právo použiť. Pritom § 150 ods. 1 O.s.p. tieto skutkové stavy neuvádza formou taxatívneho výpočtu, ale v prvej vete uvádza poukaz na dôvody hodné osobitného zreteľa. V druhej vete tieto dôvody bližšie špecifikuje príkladom. Uvedením príkladu určuje smer, ktorým sa má súd pri výklade a aplikácii prvej vety riadiť. Podľa názoru dovolateľky súd sa pri použití § 150 ods. 1 O.s.p. musí pridržiavať dôvodov, ktoré stanovil zákonodarca, a nesmie aplikovať to ustanovenie na prípady, na ktoré zákonodarca nepomýšľal, teda v danej veci na posudzovanie okolností (finančná situácia strán), ktoré nie sú relevantné pri posudzovaní nároku, ale ktorých posudzovanie a zohľadňovanie priamo porušuje zásadu rovnosti účastníkov konania. Dovolateľka považovala postup odvolacieho súdu za v rozpore s právom na spravodlivý proces, pričom takýmto postupom súdu došlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom, napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho

posúdenia veci prvostupňovým a druhostupňovým súdom a preto žiadala rozhodnutia nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný považoval dovolaním napadnuté uznesenie za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel pritom k záveru, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v § 237 a § 239 O.s.p. (v prejednávanej veci v znení účinnom do 31. decembra 2014).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1, 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1, 2 O.s.p. (okrem iného) neplatia vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania. Dovolateľka napadla dovolaním uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania. Takéto uznesenie je v § 239 ods. 3 O.s.p. zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená. Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 239 O.s.p. neprichádza do úvahy.

So zreteľom na dovolania a tiež § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

So zreteľom na dovolateľkou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

Podľa názoru dovolacieho súdu dovolaním napadnuté uznesenie spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd dostatočne zrozumiteľne objasnil svoje právne úvahy, pre ktoré považoval výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania za správny. Osobitne vysvetlil okolnosti umožňujúce aplikáciu § 150 ods. 2 O.s.p. Z odôvodnenia jeho uznesenia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia relevantných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O neprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť

dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovoateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania dovolateľky nemožno vyvodit' ani z § 239 O.s.p. a ani z § 237 O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalovaný a vedľajší účastník mali v dovolacom konaní úspech, preto im patrí právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. augusta 2015

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová